

اطلاع‌رسانی و معرفی

گفتگو

گفت و گو با رضا ملکی معاون مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات رایانه‌ای سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

○ گفت و گو: فاطمه نصیری‌ها

مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات رایانه‌ای سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی از سال ۱۳۷۴ به منظور ایجاد حافظه سازمانی فعال در حوزه روابط فرهنگی جمهوری اسلامی ایران با سایر کشورها، اطلاع‌رسانی و معرفی فرهنگ و تمدن ایرانی به جهانیان، اطلاع‌رسانی و ارائه خدمات اطلاعاتی به سازمان‌ها، نهادها، محققان و پژوهشگران در زمینه روابط فرهنگی و خدماتی مشابه فعالیت خود را آغاز کرد.

رضا ملکی، معاون مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات رایانه‌ای درباره نحوه راه‌اندازی و هدف از ایجاد این مرکز و نقش و ضرورت پایگاه‌های اطلاع‌رسانی در کشور به سوالات ما پاسخ گفت که می‌خوانید:

در حال آرایه است، که در آینده هم به توسعه خدمات خود ادامه خواهد داد.

○ ویژگی‌های این مرکز نسبت به سایر مراکز اطلاع‌رسانی که در حال حاضر در کشور مشغول فعالیت و ارائه خدمات هستند در چیست؟

- مراکز اطلاع‌رسانی، بخش‌هایی را دارند که به طور معمول مشغول به انجام آن هستند. اما ویژگی اول این مرکز که روی آن تأکید دارم، حوزه موضوعی آن است. شاید بدون اغراق بتوان گفت که تنها مرکز اطلاع‌رسانی است که در سراسر کشور اطلاعاتی در رابطه با روابط فرهنگی ایران با سایر کشورها آرایه می‌دهد. این اطلاعات در جایی دیگر قابل دسترس نیست.

○ این اطلاعات شامل چه چیزهایی است؟

- تقریباً تمام ریزنی‌های فرهنگی ایران در سفارتخانه‌های جمهوری اسلامی در خارج از کشور زیر نظر این سازمان فعالیت می‌کنند. مجلس شورای اسلامی در تبصره ماده ۸۳ برنامه توسعه سوم کشور تأکید و تصویب کردند که کلیه فعالیت‌های فرهنگی نظام جمهوری اسلامی در خارج از کشور از سوی این سازمان

○ برای شروع، از چگونگی و نحوه راه‌اندازی مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات رایانه‌ای سازمان بگویید. این کار مرکز چیست؟ و چه عاملی باعث شد این مرکز را تأسیس کنید؟

- مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات رایانه‌ای سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، تقریباً همزمان با تأسیس این سازمان در سال ۱۳۷۴ شکل گرفت و ایجاد شد. در سال ۷۴ سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به منظور متمرکز کردن مدیریت فعالیت‌های فرهنگی در خارج از کشور از ادغام بخش‌های معاونت بین‌المللی وزارت ارشاد، بخش‌های برون‌مرزی سازمان تبلیغات، مجمع جهانی اهل بیت و مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، ایجاد شد. به طبع مرکز اطلاع‌رسانی هم از بخش‌های کتابخانه‌ای، مراکز اطلاع‌رسانی و بانک‌های اطلاعاتی این دستگاه‌هایی که ادغام شده بودند شکل گرفت. در ابتدا مرکز چون عمر زیادی از آن نگذشته بود، بیشتر یک بخش کتابخانه و آرشیو اسناد داشت، که در دو سه سال گذشته با تحولی که در مرکز ایجاد شده و با به‌کارگیری فن‌آوری‌های اطلاع‌رسانی، خدمات متنوعی

فرهنگ و تمدن ایران به جهانیان



ایران و اسلام فعالیت دارد.

آنچه که در اصل وظیفه سازمان است انتشار آثاری است که برای مخاطب برون مرزی مناسب است و در حوزه‌های مختلف ترجمه شده از جمله فلسفه، دین، هنر، تاریخ و جغرافیا و ادبیات ایران، مثل آثار شهید مطهری. و یا سفر اخیر ریاست جمهوری به کشور چین بهانه‌ای شد تا رایزنی ما در آن کشور با پی‌گیری‌ها که انجام دادند اقدام به انتشار گلستان و بوستان سعدی به زبان چینی کردند و این حرکت خوبی برای توسعه روابط فرهنگی ایران با کشور چین بود.

○ از ویژگی‌های این مرکز می‌گفتید چه ویژگی‌های دیگری

در این مرکز وجود دارد که وجه تمایز آن را مشخص می‌کند؟

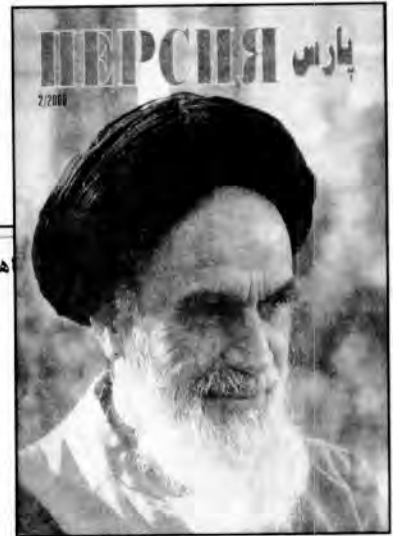
- همان طور که عرض کردم، منابعی که در اینجا موجود است یک منابع خاصی است در حوزه روابط فرهنگی ایران با کشورهای دیگر که مجموع تولید اطلاعات سازمان، تولید خاص است که شاید خیلی‌ها از وجود چنین منابعی در یک مرکز اطلاع‌رسانی اطلاع نداشته باشند.

اما دومین ویژگی این است که معمولاً مراکز اطلاع‌رسانی که

هدایت و انجام شود. به دنبال تصویب این تبصره کلیه خانه‌های فرهنگ و وابستگی‌های فرهنگی و رایزنی‌های فرهنگی ما در خارج از کشور زیر نظر سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی کار می‌کنند. طبیعی است که کل گزارش‌هایی که آنها تولید می‌کنند، آنچه که روند روابط ما با کشورهای دیگر است اعم از فعالیت‌های فرهنگی، برگزاری جشنواره‌ها، انتشار کتاب، ملاقات‌ها، سمینارها، کنفرانس‌ها و هرچه که صیغه فرهنگی داشته باشد، در خارج از کشور به این سازمان مربوط و گزارش‌های آن مستقیماً در این مرکز سازماندهی و ذخیره و بازیابی می‌شود. به همین دلیل عرض کردم اطلاعاتی که در اینجا هست شاید درجه‌های دیگر نایاب باشد. مثلاً ما کتاب‌هایی داریم که توسط رایزنی‌های سازمان در خارج از کشور چاپ و منتشر شده، به زبان‌های مختلف از زبان سواحلی گرفته تا زبان هندی، روسی و فرانسه و... که انتشارات بین‌المللی «الهدی» سهم زیادی در انتشار این کتاب‌ها داشته است.

○ این کتاب‌ها شامل چه حوزه‌هایی است؟

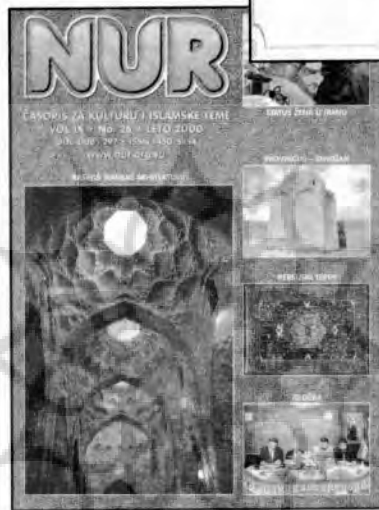
- انتشارات سازمان بیشتر در حوزه معرفی فرهنگ و تمدن



هنامه خبری سب



راهنمای فرهنگی جمهوری اسلامی ایران



هر دو بخش را در یک مجموعه داریم و تمامی امکانات رایانه‌ای خارج از کشور را ما در اینجا تهیه و برای استفاده آنها در اختیارشان قرار می‌دهیم.

به همین دلیل مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات رایانه‌ای سازمان از دو بخش معاونت خدمات رایانه‌ای و معاونت اطلاع‌رسانی تشکیل شده است.

○ شما اشاره کردید که مرکز اطلاع‌رسانی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی از ادغام بخش‌های اطلاع‌رسانی و کتابخانه معاونت بین‌الملل و وزارت ارشاد، مجمع جهانی اهل بیت، مجمع تقریب بین مذاهب اسلامی و سازمان تبلیغات تشکیل شده است. هدف از ادغام این بخش‌ها و ضرورت آن در چیست؟

- همان طور که عرض کردم فلسفه سازمان این بود که تمام فعالیت‌های فرهنگی که در هر کشوری از طرف جمهوری اسلامی ایران انجام می‌گیرد با یک مدیریت واحد و متمرکز صورت بگیرد و هماهنگی از بین نرود و استفاده بهینه از پتانسیل‌ها و توان‌ها بشود. طبعاً در مرحله اطلاع‌رسانی آن هم همین بحث است که ما در حوزه ایجاد بانک‌های اطلاعاتی، کتابخانه، اسناد و گزارش‌ها متمرکز عمل کنیم.

○ وظایف آنها چیست. آیا هر کدام از این‌ها به شکل واحد عمل می‌کنند؟

- مجمع جهانی اهل بیت (ع) به صورت دبیرخانه با سازمان وابسته است، مجمع تقریب مذاهب اسلامی هم همین طور ولی بقیه بخش‌ها در درون سازمان ادغام شده‌اند. آن دو بخش را می‌توان گفت وابسته به سازمان هستند ولی بقیه بخش‌ها مثل بخش اعزام مبلغ سازمان تبلیغات، الان در سازمان به عنوان واحد اداره کل اعزام مبلغ به خارج از کشور در حال فعالیت است که این واحد در یک معاونت سازمان ادغام شده‌است. یا مثلاً بحث گسترش زبان فارسی که یکی از بحث‌های مهم سازمان است و فعالیت‌های خوبی درباره آن انجام شده توسط گروهی به نام گروه گسترش زبان فارسی انجام می‌گیرد که برگزاری دوره‌های آموزشی زبان فارسی و دانش‌افزایی زبان فارسی را در کشورهای مختلف پی‌گیری می‌کنند. یا کل تشکیلات معاونت بین‌الملل وزارت ارشاد با سازمان ادغام شد.

○ شما در لابه‌لای صحبت‌هایتان به هدف تأسیس پایگاه اطلاع‌رسانی سازمان اشاره کردید. حالا به‌طور اخص بفرمایید سازمان به چه منظوری پایگاه اطلاع‌رسانی را تأسیس کرده است؟

- طبعاً تمام واحدها برای این که به فعالیت خود بهتر بپردازند نیاز به اطلاعات دارند. اگر خیلی خلاصه بخواهیم بگوییم وظیفه اصلی مراکز اطلاع‌رسانی، به حداکثر رساندن سودمندی اطلاعات در سازمان است. آن اطلاعاتی که وارد سازمان یا تولید می‌شود باید طوری ذخیره شود که امکان بازیابی یا دست‌یابی به آنها در هر موقعی فراهم باشد. یکی از اهداف تشکیل پایگاه اطلاعاتی،

مشکات علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

در یک سازمان یا دستگاه دولتی انجام وظیفه یا فعالیت می‌کنند بیشتر به تأمین نیازهای اطلاعاتی آن سازمان یا دستگاه، و این وظیفه اصلی آنهاست. طبعاً مرکز ما این وظیفه را انجام می‌دهد، یعنی وظیفه اصلی ما تأمین نیازهای اطلاعاتی کارشناسان، مدیران سازمان و رایزنی‌های فرهنگی در خارج از کشور است. منتهی ما علاوه بر این فعالیت‌ها، ویژگی دیگری که داریم وظیفه معرفی فرهنگ و تمدن ایرانی اسلامی را از طریق شبکه اینترنت به مخاطبان خارج از کشور داریم. این وظیفه‌ای است که معمولاً مراکز اطلاع‌رسانی به آن نمی‌پردازند، بیشتر آنها به عنوان پشتیبان فعالیت پژوهشی و مطالعاتی آن دستگاه هستند. سومین نکته از ویژگی‌های مرکز، که باید به آن اشاره کنم این است که به جهت حجم تشکیلاتی که ما در سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی داریم، علاوه بر کار اطلاع‌رسانی به معنای محتوایی اطلاعات، کل خدمات رایانه‌ای سازمان در خارج از کشور برعهده این مرکز است اعم از تهیه سخت‌افزار، نرم‌افزار و شبکه که اقدامات خوبی هم در این زمینه انجام گرفته است. معمولاً در دستگاه‌های دیگر بخش رایانه جدا از اطلاع‌رسانی است، ما



اگر ما خواهیم گسترش
زبان فارسی در کشورهای
دیگر داشته باشیم کتابخانه
می تواند مؤثر باشد

خدمات تأمین و نگهداری در حوزه سخت افزار و نرم افزار فعالیت می کند. وظیفه اصلی این واحد تأمین و نگهداری نرم افزارها و سخت افزارهای واحدهای مختلف سازمان در داخل و خارج از کشور است که ده ها نرم افزار را در سازمان راه اندازی کرده است. فعالیت دیگر این معاونت نصب سیستم اتوماسیون اداری است که در حال حاضر سیستم نصب شده و مراحل آموزش را پشت سر می گذارد که با این سیستم دبیرخانه متمرکز و بدون کاغذ در آینده برای سازمان تأمین می شود. از جمله نرم افزارهایی که اینجا هست، نرم افزارهای بودجه، مالی، کارگزینی، بانک های تمام متن اطلاعات جويا، مولتی مدیای دسترس، کتاب داری پارس آذرخش، کتاب داری کاوش و انواع و اقسام نرم افزارهایی که الان حضور ذهن ندارم توسط این واحد یا طراحی شده یا به وسیله بخش خصوصی سفارش داده شده و در سازمان نصب شده و فعالیت می کند. پشتیبانی این نرم افزارها به عهده این واحد است. به اضافه صدها سیستم رایانه ای که در داخل کشور در ستاد سازمان و بعد در نمایندگی ها در حال فعالیت هستند، توسط این واحد تأمین و نگهداری می شود.

بخش دیگر معاونت رایانه، بخش شبکه هاست که کار ایجاد و توسعه شبکه های رایانه ای را در سازمان برعهده دارد. این بخش در سال های اخیر خدمات خیلی خوبی را ارائه داده است، از جمله ایجاد شبکه star در تمام دفاتر و ساختمان ها در مساحت ۱۰ هزار متر؛ به این معنا که دو ساختمان در خیابان ولی عصر و مجتمع اصلی که در بزرگراه رسالت است در یک شبکه با هم ارتباط دارند. با نصب این شبکه که در سال ۷۸ انجام گرفت، کلیه مدیران و کارشناسان سازمان از محل کار خود می توانند به اطلاعات ما در مرکز اطلاع رسانی دسترسی داشته باشند. چیزی بیش از دو هزار متر فیبر نوری با سرعت بسیار بالا برای راه اندازی این شبکه ۱۰ هزار متری در سازمان کار شده که تقریباً مشابه آن در جای دیگر یا این گستردگی کار نشده است. با ایجاد این شبکه بستر تبادل اطلاعات در سازمان فراهم شده است، از جمله فعالیت های دیگر که این واحد انجام داده بررسی و مطالعه بر روی نصب یک آنتن ماهواره برای ارتباط مستقیم با شبکه اینترنت است که این کار انجام شده است و اگر مشکلات حقوقی آن در سازمان حل شود، امیدواریم که در سال ۸۰ بتوانیم با نصب این دیش، ارتباطی با سرعت بالا با اینترنت داشته باشیم. از اقدامات دیگر این واحد، طراحی اولیه صفحات «وب» سازمان در اینترنت با نشانی WWW.ICRO.ORG و طراحی صفحات وب اداره کل ایرانیان خارج از کشور است. از جمله می توان به ریزنی فرهنگی جمهوری اسلامی در بلغراد با نشانی WWW.NUR.ORG.GU ریزنی فرهنگی در مسکو WWW.C.C.IRAN.RUSSIA.ORG ریزنی فرهنگی در دهلی نو WWW.IRAN.HOUSE.INDIA ریزنی فرهنگی در آلی WWW.SHIRAZI.ORG.AL و ریزنی فرهنگی در فرانسه WWW.IRAN.CENTRE.COM اشاره کرد.

دقیقاً همین مطلب است که ما بتوانیم به موقع اطلاعات مورد نیاز کارشناسان و مدیران را در اختیارشان بگذاریم.

اما یک نقش دیگری که داریم و هر مرکز اطلاع رسانی هم آن را داراست حافظه فعال سازمانی است. پیشینه فعالیت های فرهنگی ایران با هر کشور دیگری در مرکز ما وجود دارد. اگر فردی بخواهد، روابط فرهنگی ایران را با یک کشور خاص می تواند به پایگاه های ما مراجعه کند و کار خود را انجام دهد. در همین رابطه یکی از کارهای خیلی خوبی که در سال های گذشته انجام شده و می توانیم بگوییم در کشور کم نظیر است، تمام متن گزارش های فرهنگی ایران با سایر کشورهاست. که به صورت Full text در این بانک وجود دارد. چیزی بیش از ۲۰۰ هزار صفحه گزارش فرهنگی در محیط شبکه سازمان قابل بازیابی است و این کار کمتر جایی دیده می شود. الان در سیستم جدید می خواهیم همین بانک را که فقط به صورت متن بوده تحت DOS، در نرم افزار جدید - که در دست اقدام است - و مراحل آزمایشی خود را طی می کند و قابلیت مولتی مدیا و چند رسانه ای دارد که به صورت تصویر و صوت و متن اطلاعات را عرضه کنیم. به اضافه این که قابلیت نصب در محیط «وب» و اینترنت را دارا باشد که اگر بعضی از آنها را بخواهیم در home page سازمان ارائه دهیم، قابل ارائه باشد.

○ درباره نحوه تولید اطلاعات بگویید، گفتید که وظیفه سازمان و بیشتر نقش آن شناساندن فرهنگ و تمدن ایرانی به کشورهای دیگر است، این تأمین اطلاعات و تولید آن به چه صورت است؟

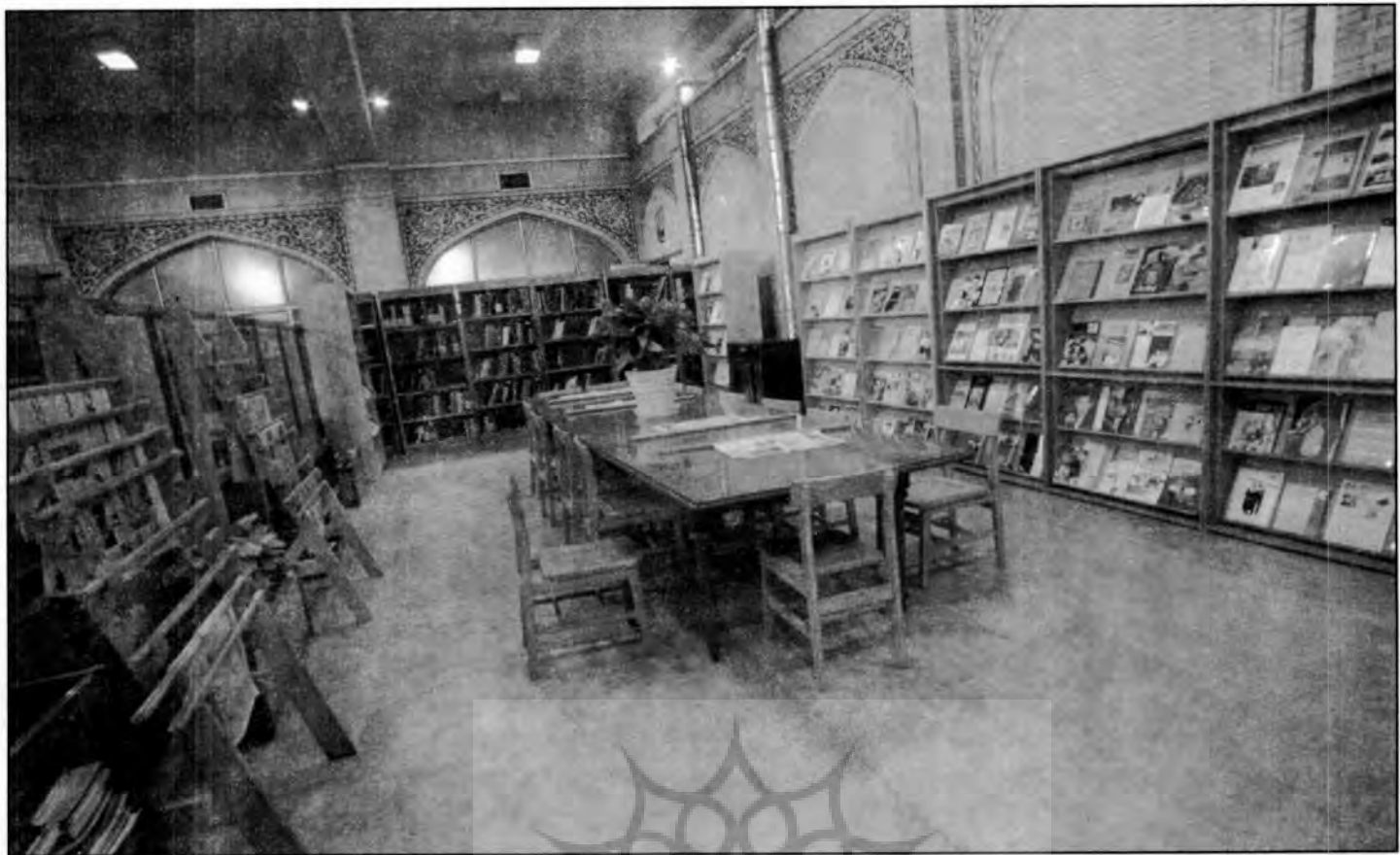
- البته گزارش هایی که ما ذخیره و بازیابی می کنیم حاصل زحمات و تلاش های نمایندگی های ما در خارج از کشور است. هرگونه فعالیت فرهنگی که آنها انجام بدهند، از برگزاری یک نمایشگاه کتاب گرفته تا برگزاری هفته فیلم ایران در آن کشور یا برپایی یک دوره آموزش زبان فارسی، یا احیاناً سمینار، گفت و گو یا ملاقاتی با شخصیت های فرهنگی آن کشور به صورت گزارش برای ما ارسال می شود که البته نحوه ارسال به شکل های مختلفی است.

چون الان ما سیستم پست الکترونیک با تمام ریزنی ها داریم بخشی از این گزارش ها به صورت پست الکترونیک خیلی سریع و کامل به سازمان می رسد. یا اگر در مطبوعات یا رسانه های کشور مطالبی در حوزه و روابط فرهنگی ایران منتشر شود، ترجمه این مقالات را برای ما ارسال می کنند.

عمده مطالب و اطلاعات ما از این طریق تأمین می شود و در اینجا مطالب را سازماندهی و ذخیره می کنیم و اطلاعاتی که در سیستم ها به آن نیاز دارند برای آنها ارسال می کنیم، یعنی هرچه تقاضا داشته باشند ما اطلاعات را تهیه می کنیم.

○ معاونت رایانه ای سازمان چه وظیفه ای را برعهده دارد؟

- معاونت رایانه از دو بخش تشکیل شده است: یک بخش



جملة کتابخانه ما در مرکز تحقیقات زبان فارسی اسلام آباد که دارای بیش از ۱۵ هزار نسخه خطی است یا در دهلی کتابخانه با چند ۱۰ ساله سابقه داریم، در آنکارا کتابخانه غنی و خوبی داریم، همان طور که در کشورهای دیگر. مجموع کتابخانه‌های سازمان در خارج از کشور، فکر می‌کنم چیزی بیش از ۵۰ کتابخانه در خارج از کشور است که این کتابخانه‌ها در قاره‌ها و کشورهای مختلفی وجود دارند. یکی از وظایف مرکز اطلاع‌رسانی ارایه خدمات به این کتابخانه‌هاست.

آن چه در شرح وظایف ما آمده کارگزاری اطلاعات فرهنگی در داخل و خارج از کشور است. این کار را تقریباً از اوایل سال ۷۹ شروع کردیم. الان در آنکارا و دوحه کتابخانه‌هایی را سازماندهی کرده‌ایم، آنها از قبل وجود داشته ولی سازماندهی اطلاعات آن الان انجام دادیم. کتابخانه عشق آباد در ترکمنستان هم همین طور. نرم‌افزار نصب و ورود اطلاعات انجام شده‌است. برنامه آتی ما این است که از طریق اینترنت هم خدماتی را به آنها بدهیم و فهرستگان مشترکی داشته باشیم و هم خدماتی را از آنها بگیریم. یعنی با تقویت این بخش برای معرفی فرهنگ و تمدن ایرانی و اسلامی، کتابخانه جای خوبی است. اگر ما بخواهیم گسترش زبان فارسی در کشورهای دیگر داشته باشیم کتابخانه می‌تواند مؤثر باشد. کتابخانه یک گنجی است در آن کشور که می‌تواند به مرور زمان توسعه پیدا کند. ما احساس کردیم که از سازماندهی اطلاعات کتابخانه‌ها شروع کنیم می‌توانیم برای بهبود فعالیت‌هایشان به آنها کمک کنیم.

○ در کتابخانه سازمان چند جلد کتاب موجود است؟

- بیش از ۲۱ هزار جلد کتاب در حوزه روابط فرهنگی در کتابخانه ما وجود دارد. بعضی نسخه‌های نفیس با قدمت چندین ساله در این کتابخانه نگهداری می‌شود. کتاب‌هایی که اینجا هست به زبان‌های فارسی، عربی، انگلیسی، اردو و زبان‌های

○ تمام این خدماتی که شما به آن اشاره کردید برای خارجی‌ها یا ایرانیان خارج از کشور است. برای داخل ایران چه خدماتی دارید. آیا پژوهشگران، محققان یا دانشجویان می‌توانند از خدمات رایانه‌ای یا اطلاع‌رسانی شما بهره‌مند شوند؟

- خدماتی که مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات رایانه‌ای سازمان به مخاطبان داخل کشور انجام می‌دهد را می‌توان در دو بخش عنوان کرد. یکی خدماتی است که ما به نهادها و دستگاه‌های ذی‌ربط ارایه می‌دهیم از جمله وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت خارجه یا سایر دستگاه‌هایی که به نوعی فعالیت فرهنگی انجام می‌دهند. از خدمات دیگری که ارایه می‌دهیم به محققان یا پژوهشگرانی است که در حوزه روابط فرهنگی تحقیق می‌کنند. دانشجویان، استادان دانشگاه‌ها یا محققان با ارایه معرفی‌نامه معتبر می‌توانند از اطلاعات یا خدماتی که در سازمان داریم استفاده کنند، بخش مرجع، کتابخانه، نشریات حتی گزارش‌های فرهنگی قابل ارایه و قابل دست‌یابی در مرکز ما برای افراد است. ضمن این که کتاب‌هایی که به زبان‌های مختلف چاپ و نشر شدند در مرکز قابل‌بازیابی و دسترسی است. ولی به جهت اختصاصی بودن طبیعی است که برای عموم افراد خدمات عام نداشته باشیم.

○ از کتابخانه سازمان بگوئید و از چگونگی ایجاد و تأمین کتابخانه‌ها در خارج از کشور که برعهده شماست، توضیحاتی بفرمایید؟

- به نکته خوبی اشاره کردید. که این نکته یک رکن اساسی در توسعه روابط فرهنگی ما با کشورهای دیگر کتابخانه‌ها می‌تواند باشد. کتابخانه‌ها به جهت این که گنج دانش بشری به حساب می‌آیند، می‌توانند نقش خوبی را در توسعه روابط فرهنگی ما با کشورهای دیگر ایجاد کنند. متأسفانه ما در طول ۲۰ سال گذشته، تلاش و فعالیت چشم‌گیری را در حوزه توسعه کتابخانه‌ها نداشتیم و بعضی از کتابخانه‌ها را داریم با قدمت چند ۱۰ ساله، از

کتابخانه‌ها به جهت این که گنج دانش بشری به حساب می‌آیند، می‌توانند نقش خوبی را در توسعه روابط فرهنگی ما با کشورهای دیگر ایجاد کنند

بیگانه و حتی کتاب‌هایی که در کشورهای دیگر منتشر می‌شود، نمونه‌ای از آن در اینجا موجود است.

کتابخانه خدمات امانت به افراد داخل سازمان و خارج از سازمان با ارایه معرفی نامه معتبر دارد. امکان مطالعه در محل وجود دارد و سیستم کتابخانه، سیستم قفسه باز است و هر مراجعه‌کننده می‌تواند با مراجعه به آن کتاب مورد نیاز خود را تهیه کند، ضمن این که برگه‌دان و رایانه نیز به کمک استفاده‌کننده می‌آید و اگر کتابی نیاز داشته باشند برایشان جستجو و در اختیارشان قرار می‌دهند. این کتابخانه به جهت نوع منابش می‌توان گفت کم نظیر است. در کنار کتابخانه بخش مرجع را داریم، که بیش از پنج هزار جلد در آنجا موجود است. مجموعاً کتابخانه و بخش مرجع از رده‌بندی L.C کنگره استفاده می‌کند و همه کتاب‌ها آنجا فهرست‌نویسی شده و در محیط شبکه قابل بازیابی است که در آینده همه اینها در اینترنت نصب می‌شود.

○ در کتابخانه‌های خارج از کشور هم سیستم امانت دارید؟

- بله. مثلاً کتابخانه ما در آنکارا از جمله کتابخانه‌های خوب ماست - به جهت رعایت اصول کتابداری. در آنجا چیزی بیش از ۱۲ هزار جلد کتاب وجود دارد. هم چنین خدمات اینترنت و تلویزیون ایران برای کسانی که آموزش زبان فارسی می‌بینند که می‌توانند از کانال‌های تلویزیون ایرانی استفاده کنند. بخش کتاب کودکان برای نوآموزان زبان فارسی داریم. بخش سمعی بصری که شامل ۴۰۰ فیلم خوب ایرانی است که قابل عرضه برای علاقه‌مندان است.

○ انتشار نشریات سازمان و نحوه ارسال آنها به خارج از

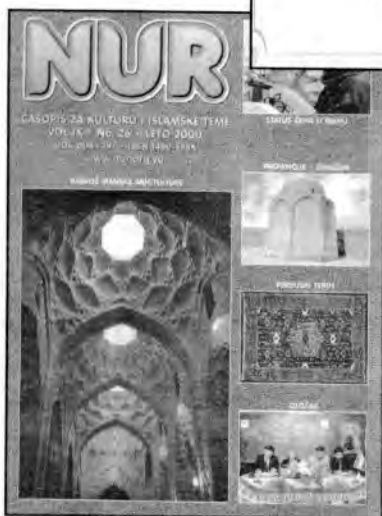
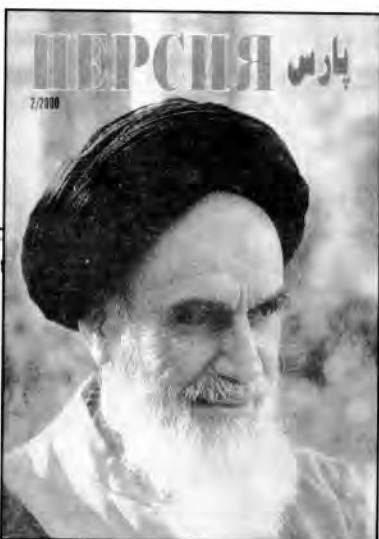
کشور چگونه صورت می‌گیرد؟

- سازمان در داخل و خارج از کشور - که عمده نشریات ما در خارج منتشر می‌شود - در حدود ۷۰ نشریه را به زبان‌های مختلف منتشر می‌کند. تمام این نشریات با همکاری نمایندگی‌ها و رایزنی‌های ما در کشورها به چاپ می‌رسد از جمله نشریه‌های نور در بلغراد به زبان محلی، نشریه پارس در مسکو، مستقبل در هند، نشریه رودکی تاجیکستان و نشریه سامان که اداره کل فرهنگی در داخل برای ایرانیان خارج از کشور منتشر و ارسال می‌کند. نشریه خاصی هم که خود مرکز اطلاع‌رسانی به صورت ماهانه در تیراژ محدود ارایه می‌کند بولتن فرهنگی است که بسیار مورد استقبال مسؤولان و مقامات کشور قرار گرفته است. نشریه اطلاع‌رسانی، نشریه دیگر سازمان است که از بهمن ماه منتشر خواهد شد. که هدفمان از انتشار این نشریه، توسعه سواد اطلاعاتی در سازمان است که شامل مطالبی از قبیل نحوه کارکردن با اطلاعات، اطلاع‌گیری و رفتار اطلاع یابی، به اضافه معرفی سایت‌ها، مرجع و خدمات اطلاع‌رسانی است که قصد داریم از طریق این نشریه به سازمان و خارج سازمان آنها را معرفی کنیم. کار خاصی که در بخش نشریات ما صورت می‌گیرد، اخبار و مقالاتی است که در حوزه فرهنگی در آن کشور منتشر می‌شود. این مطالب را معمولاً رایزنی‌ها ترجمه می‌کنند و برای ما می‌فرستند و هر مقاله و اخبار براساس کشور تقسیم‌بندی و نگهداری می‌شود و قابل دست‌یابی است.

چون اخبار حالت میرا دارد و بعد از مدتی ارزش خود را از دست می‌دهد، برای آنها یک دوره زمانی گذاشته‌ایم و بعد از آن که قابل دسترس است به آرشیو راکد خود انتقال می‌دهیم.

○ چه برنامه‌هایی را برای آینده در نظر دارید؟

- یکی از فعالیت‌های آتی ما طراحی بانک‌های اطلاعاتی روابط فرهنگی است که پیشینه فعالیت‌های فرهنگی ایران در هر



کشور در آن بانک نگهداری می‌شود که به وسیله آن بتوان فعالیت‌های فرهنگی کشور را بیشتر و بهتر شناسایی کنیم. از دیگر برنامه‌های ما بحث توسعه سایت‌ها در اینترنت است. اینترنت به عنوان یک ابزار روز خیلی خوب می‌تواند معرفی فرهنگ و تمدن ایرانی به ما کمک کند. ما لازم داریم برای هر بخش از فعالیت خودمان یک سایت داشته باشیم. و این در برنامه ما است که در سال ۸۰ مسئله ایجاد home page های سازمان در اینترنت را به صورت جدی‌تری دنبال کنیم تا بتوانیم و بهتر خدمات خود را به مخاطبان چه در داخل چه در خارج از کشور ارایه دهیم. از خدمات دیگری که در آینده می‌خواهیم داشته باشیم، امانت دادن کتاب در سطح بین‌المللی از طریق محیط اینترنت است. که اگر پژوهشگر و محقق در یک کشور نیاز به کتابی داشت که در کتابخانه ما موجود بود از طریق اینترنت ما آن کتاب را برای نماینده خود در آن کشور به شکل امانت در طولانی مدت ارسال کنیم تا آن محقق یا شرق‌شناس بتواند از کتاب استفاده کند.